

Preiļos piemin 1991. gada janvāra barikāžu notikumus

Publicēts: 23.01.2023.

[Pašvaldībā](#)

[Kulturā](#)

[Muzejos](#)

Sestdien, 21. janvārī, Preiļos norisinājās 1991. gada janvāra barikāžu atceres pasākums. Šogad īpaši tika godināti un tradicionālo barikāžu ugunsgrūkus iededza barikāžu dalībnieki – tā laika Preiļu rajona lekšlietu daļas darbinieki.

Klātesošos uzrunāja Preiļu novada domes priekšsēdētājs Ārijs Vucāns, priekšsēdētāja vietnieks un barikāžu dalībnieks Pēteris Rožinskis, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa priekšnieks Aigars Salenieks un Zemessardzes 35. kājnieku bataljona komandieris Jānis Svilpe. Atmiņās dalījās barikāžu dalībnieks, tā laika Preiļu rajona lekšlietu daļas darbinieks Jāzeps Uljanovs, pastāstot, kā pirms 32 gadiem Preiļu miliči devās uz Rīgu sargāt Latvijas neatkarību.

Pasākumu ar dziesmām kuplināja vīru kopa "Vilki", apmeklētāji tika cienāti ar barikāžu putru un tēju, bija iespēja apskatīt zemessardzes militāro tehniku. Vairāk par Atmodas laiku un preiļiešu dalību barikādēs var uzzināt papildinātajā muzeja vides stendizstādē "Es ATMODĀ" pie Preiļu Kultūras nama Raiņa bulvārī 28. Savukārt muzeja ekspozīcijā "Muzeja stāsti Latvijai" var apskatīt no Preiļu vēlēšanu apgabala ievēlētās Augstākās Padomes deputātes Valentīnas Zeiles (1937–2018) 1991. gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīmi, kā arī Aleksandra Linkeviča muzejam dāvināto milicijas bruņuvēsti. Kultūras nama vestibila ekrānā – barikādēm veltīta virtuālā izstāde "Uz barikādēm!".

Atmoda bija tautas kustība, tomēr daļai šis bija izšķiršanās laiks. Un tieši tāpat kā sabiedrībai kopumā, arī lielākajai daļai milicijas darbinieku izvēle bija par labu brīvai Latvijas Republikai. Milicija bija vienīgā bruņotā struktūra, kura pārgāja tautas pusē. Vien necīga daļa no milicijas darbiniekiem līdz ar Sevišķo uzdevumu milicijas vienību jeb OMON nostājās barikāžu pretējā pusē.

1991. gada 20. janvāra vakarā notika OMON uzbrukums Latvijas Republikas lekšlietu ministrijai, kurā gāja bojā Rīgas miliči Vladimirs Gamanovičs (1959–1991) un Sergejs Konoņenko (1963–1991), bet vairāki Bauskas rajona milicijas darbinieki tika ievainoti. Apšaudē gāja bojā arī skolnieks Edijs Riekstiņš (1972–1991) un kinooperators Andris Slapiņš (1951–1991), bet nāvīgi ievainotais operators Gvido Zvaigzne (1958–1991) mira slimnīcā. Pēc šī notikuma Preiļu rajona lekšlietu daļas darbinieki bija pirmie no Latgales, kas naktī uz 21. janvāri ieradās Rīgā, lai tālāk dotos apsargāt Televīzijas centru Zaķusalā un Radio namu Doma laukumā.

Gatavojoties pasākumam, Preiļu muzejs lūdza bijušos milicijas darbiniekus dalīties ar savām atmiņām par sarežģīto barikāžu laiku. Lai gan ir pagājuši nu jau 32 gadi no šiem notikumiem, visās atmiņās iezīmējās, cik tolaik vienots un saliedēts bija kolektīvs, un ka, neatkarīgi no tautības, Preiļu rajona miliči iestājās par Latviju. Barikādēs Preiļu rajona miliciju pārstāvēja latviešu, krievu, baltkrievu, ukraiņu, poļu, azerbaidžāņu un armēņu tautības vīri.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs izsaka lielu pateicību par dalīšanos ar atmiņām tā laika Preiļu rajona lekšlietu daļas priekšniekam Imantam Bekešam un darbiniekiem Anatolijam Semjonovam, Anatolijam Tarasovam, Romānam Meļnim, Jānim Trubačam, Jānim Sparānam, Ivanam Ludānam, Valdim Trubiņam, Jāzepam Uljanovam, Jānim Brokam, Ivaram Promam un Aleksandram Linkevičam, kam īpašs paldies arī par muzejam dāvināto milicijas bruņuvēsti!

Informāciju sagatavoja:

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja speciāliste vēstures jautājumos
Ilona Vilcāne

<https://www.preili.lv/lv/jaunums/preilos-piemin-1991-gada-janvara-barikazu-notikumus>